Beleidskompasformulier internetconsultatie

Regeling militair medegebruik luchthaven Rotterdam

∞ Wie zijn belanghebbenden en waarom?

Hulpvragen

Wie zijn direct of indirect belanghebbenden bij het betreffende vraagstuk?

- Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW), als bevoegd gezag van de burgerluchthavens van nationale betekenis;
- Het ministerie van Defensie (Defensie), als medegebruiker van deze luchthavens;
- Burgerluchthaven waar de toepassing van deze regeling invloed op heeft: Rotterdam The Hague Airport (RTHA);
- Provincie Zuid-Holland en omliggende gemeenten zoals Rotterdam, Lansingerland en Schiedam;
- Omwonenden en andere belanghebbenden (zoals bedrijven, scholen etc.).

Wie beschikken er over relevante kennis over en ervaring met het vraagstuk?

IenW als bevoegd gezag en Defensie als medegebruiker van de burgerluchthavens. De luchthaven beschikt over specifieke kennis over hun lokale omstandigheden en bedrijvigheden.

Op welke wijze zijn belanghebbenden tot nu toe in de verschillende fasen van het beleidstraject betrokken?

- Overleg tussen IenW, Defensie en de luchthaven ter oriëntatie en afstemming van een oplossing.
- Defensie zal de behoefte en wijzigingen in samenwerking met IenW tijdens de Commissie Regionaal Overleg (CRO) op 8 oktober 2026 toelichten. De CRO is het onafhankelijke overleg- en adviesorgaan van een luchthaven voor vereniging van bewoners, regionale en lokale overheden en luchtvaartpartijen, om erop toe te zien dat aan hun belangen zoveel mogelijk recht wordt gedaan.
- Via deze internetconsultatie (22 september t/m 19 oktober 2026).

1. Wat is het probleem?

Hulpvragen

a) Wat is het probleem?

Het militair medegebruik van burgerluchthavens van nationale betekenis is noodzakelijk voor het Ministerie van Defensie en de nationale veiligheid en weerbaarheid van Nederland. Defensie kan momenteel gebruik maken van de burgerluchthaven RTHA door middel van de Omzettingsregeling luchthaven Rotterdam The Hague Airport.

IenW bereid op dit moment een luchthavenbesluit (LHB) voor RTHA voor. Daarmee komt de Omzettingsregeling te vervallen. Na het ingaan van het nieuwe LHB is een aparte regeling nodig om het militair medegebruik te continueren. De Wet Luchtvaart biedt namelijk geen juridische basis om dit in het LHB te regelen. Daarom is in 2025 de Regeling militair luchthavenluchtverkeer op overige burgerluchthavens van nationale betekenis van kracht geworden. In deze Regeling is het militair medegebruik op Luchthaven Groningen Airport Eelde (GAE) geregeld en zijn artikelen gereserveerd om datzelfde te doen voor RTHA, Maastricht Aachen Airport (MAA) en Lelystad Airport (LA). De voorgestelde wijziging van de Regeling voorziet in het invullen van artikel 4 om het militair medegebruik op RTHA te continueren. Deze wijziging van de Regeling moet gelijktijdig ingaan met het Luchthavenbesluit RTHA om een onderbreking van de mogelijkheid tot militair medegebruik op RTHA te voorkomen. In deze wijziging voor RTHA is de behoefte van Defensie geactualiseerd en afgestemd met de luchthaven.

b) Wat zijn de oorzaken van het probleem?

De Luchtvaartwet is op 1 november 2009 overgegaan op de Wet luchtvaart. Binnen deze overgang zat een wijziging die ging over de vernieuwing van de regelgeving voor burgerluchthavens en militaire luchthavens. Door deze wijziging is in de Wet luchtvaart een grondslag opgenomen om het mogelijke gebruik van burgerluchthavens door militair luchthavenluchtverkeer te regelen. Dit moet echter in een aparteregeling worden opgenomen en kan niet langer worden opgenomen in een luchthavenbesluit.

Het huidige vergunde incidentele militaire medegebruik op de burgerluchthaven RTHA is daarom mogelijk gemaakt in de Omzettingsregeling.

c) Wat is de omvang van het probleem?

Als de wijziging niet doorgevoerd wordt, dan kan militair medegebruik op RTHA door de luchthaven geweigerd worden. De nationale veiligheid en weerbaarheid van Nederland kan hierdoor niet of minder goed geborgd worden.

d) Wat is het huidige beleid en wat heeft de evaluatie opgeleverd?

Op RTHA is incidenteel medegebruik door militaire luchtvaartuigen toegestaan. Defensie wil dit militair medegebruik voortzetten. Op RTHA is binnen de vastgestelde openingstijden momenteel het volgende mogelijk:

- De Omzettingsregeling maakt incidenteel militair medegebruik mogelijk, waarbij geen maximumaantal vliegtuigbewegingen opgenomen is. In het gebruiksjaar 2024 omvatte het militair medegebruik 126 vliegtuigbewegingen en in 2025 213.
    - Evaluatie: Defensie vindt het noodzakelijk om de nationale veiligheid en weerbaarheid te borgen als gevolg van de sterk verslechterde veiligheidssituatie. Defensie wil deze regeling voortzetten en maximaal 350 vliegtuigbewegingen per jaar uitvoeren op RTHA.
- Militaire vluchten met jachtvliegtuigen zijn niet toegestaan.
    - Evaluatie: Op dit moment zijn jachtvliegtuigen niet verboden, al is dit op grond van het MER niet mogelijk. Daarom wordt dit in de voorliggende regeling gewijzigd. Noodlandingen (van elke type luchtvaartuig) blijven altijd toegestaan.

e) Wat gebeurt er als de overheid niets doet (Nuloptie)? Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

Juridisch vervalt de Omzettingsregeling Rotterdam wanneer het nieuwe luchthavenbesluit in werking treedt. Het toestaan van militair medegebruik op burgerluchthavens van nationale betekenis is noodzakelijk gezien het maatschappelijk belang (in de vorm van militaire bijstand) en het belang van de veiligheid en weerbaarheid van Nederland en haar bondgenoten. Door niets te doen ontstaat dan de situatie dat er militair verkeer op RTHA geweigerd kan worden. Deze situatie is onwenselijk. De interventie is hierop gericht. Door het medegebruik juridisch te regelen kan Defensie op een veilige manier gebruik maken van de burgerluchthavens.

Kort samengevat: de nuloptie leidt ertoe dat voor RTHA de eerder geregelde ontheffing in de Omzettingsregeling Rotterdam komt te vervallen en niet wordt vervangen. Hierdoor kan Defensie haar nationale taken niet of onvoldoende uitvoeren en de training van de krijgsmacht Defensie kan hierdoor in het geding komen.

2. Wat is het beoogde doel?

Hulpvragen

a) Wat zijn de beleidsdoelen?

Het doel is om regeringsvluchten, humanitair noodzakelijke vluchten, operationeel noodzakelijke vluchten, bondgenootschappelijk noodzakelijke vluchten en vluchten uit hoofde van een algemeen maatschappelijk belang ongehinderd door te kunnen laten gaan op RTHA.

b) Aan welke duurzame ontwikkelingsdoelen (sustainable development goals, SDG's) en brede welvaartsuitkomsten dragen de doelen bij?

Vrede, justitie en sterke publieke diensten en goede gezondheid en welzijn.

3. Wat zijn opties om het doel te realiseren?

Hulpvragen

a) Wat zijn kansrijke aangrijpingspunten om het doel te realiseren?

Oplossing van het probleem kan alleen worden gerealiseerd door het wijzigen van de Regeling militair luchthavenverkeer op overige burgerluchthavens van nationale betekenis. Deze aparte regeling verwijst naar de Wet luchtvaart artikel 8.78 in samenhang met artikel 8.24a, derde lid.

b) Wat zijn, gegeven de aangrijpingspunten, kansrijke beleidsopties?

Zie a.

c) Wat is de beleidstheorie (doelenboom) per kansrijke beleidsoptie?

Niet van toepassing.

4. Wat zijn de gevolgen van de opties?

Hulpvragen

a) Wat zijn de verwachte gevolgen per beleidsoptie?

- In de regeling staat dat militaire vluchten met jachtvliegtuigen zoals de F-35, niet mogen plaatsvinden.
- Ook is in de regeling een maximum van 350 militaire vliegtuigbewegingen per jaar opgenomen. In de bestaande regeling was dit maximum niet opgenomen.
- Militair medegebruik valt onder het Luchthavenbesluit. De regels en grenswaarden zoals opgenomen in het luchthavenbesluit blijven van toepassing. Hierdoor is er geen wijziging in de bescherming van de leefomgeving of van omwonenden en zijn er geen aanvullende gevolgen op de leefomgeving ten opzichte van het LHB.

b) Welke verplichte toetsen zijn van toepassing en wat zijn daarvan de uitkomsten (voor zover bekend)?

- HUF-toets (handhaafbaarheid, uitvoerbaarheid en fraudebestendigheid) door de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT).
  De ILT heeft per brief op 15 juni 2026 laten weten dat de regeling handhaafbaar, uitvoerbaar en fraudebestendig is. Wel heeft de ILT verzocht te verduidelijken hoe militair spoedeisend verkeer wordt verdeeld over de grenswaarden van het Luchthavenbesluit. Dit is verduidelijkt in de nota van toelichting.
- ATR-toets (Adviescollege Toetsing Regeldruk).

5. Wat is de voorkeursoptie?

Hulpvragen

a) Wat is het voorstel?

Het voorstel is een wijziging van de Regeling militair luchthavenluchtverkeer op overige burgerluchthavens van nationale betekenis, die militair medegebruik op RTHA mogelijk maakt.

b) Hoe houdt het voorstel rekening met doeltreffendheid en doelmatigheid?

Doeltreffendheid: Goed, militaire medegebruik op burgerluchthavens van nationale betekenis is noodzakelijk voor de nationale veiligheid en weerbaarheid van Nederland.

Doelmatigheid: Goed. De benodigde regels en grondslag zijn verder aanwezig om met minimale inspanning het medegebruik voort te zetten.

c) Hoe houdt het voorstel rekening met uitvoerbaarheid voor alle relevante partijen (inclusief doenvermogen, regeldruk en handhaving)?

Uitvoerbaarheid: Goed, militair medegebruik vindt al plaats en wordt gecontinueerd.

Doenvermogen**:** Goed, militair medegebruik vindt al plaats en wordt gecontinueerd.

Regeldruk**:** Goed, militair medegebruik vindt al plaats en wordt gecontinueerd.

Handhaving**:** Goed, militair medegebruik vindt al plaats en wordt gecontinueerd.

d) Hoe houdt het voorstel rekening met brede maatschappelijke impact?

Naar verwachting is de brede maatschappelijke impact positief. Het blijft mogelijk om vluchten voor het maatschappelijk en veiligheidsbelang te maken. De negatieve impact is naar verwachting laag.

e) Wat zijn de risico's en onzekerheden van dit voorstel?

Als Defensie in de toekomst meer dan 350 vliegtuigbewegingen nodig blijkt te hebben of als aanvullend gebruik in de nacht noodzakelijk blijkt te zijn, dan moet eerst deze regeling gewijzigd worden om dit mogelijk te maken. Dit wordt ondervangen met tussentijdse evaluaties. In dat geval zal het militair medegebruik nog steeds binnen de regels en grenswaarden van het LHB Rotterdam moeten passen. De leefomgeving wordt hierdoor dus niet extra belast.

f) Hoe ziet de voorgenomen monitoring en evaluatie eruit?

Monitoring en toezicht op geluidslast gaat door zoals in huidige situatie het geval is.